

NOVICE Z VALUTNIH TRŽIŠČ

Poskočila tudi cena srebra

Na valutnih tržiščih postajajo valute vedno manj zanimive, več pa se povprašuje po plemenitih kovinah, predvsem po zlatu in srebru, zadnje čase pa tudi po paladiju in platinu.

Predvsem srebro in zlato gresta zelo dobro v promet, zato njihova cena venomer raste. Ta teden so zabeležili novo rekordno ceno srebra in sicer v turek, ko je bilo vredno na londonski borzi kar 316,75 dolarja za unčo ali 8,400 lir za gram (v Milanu). Pri tem je treba omeniti, da je srebro junija veljala unča zlata 195 dolarjev; to pa pomeni, da se je plemenita rumena kovina podražila v enem letu kar za 60 odstotkov. Te dni prihajajo s Srednjega vzhoda ter iz Švice. Kot je običajno takih priložnosti, je na tržiščih tudi veliko prodajanja srebra, kar si mnogi uresničijo takojšen zaslužek ob tako visoki ceni. Navadno pa povpraševanje še vedno presega ponudbo, kar potiska ceno navzgor. V četrtek je veljala unča zlata že 319 dolarjev.

Podražitvi rumene kovine je sledila ta teden podražitev tudi plemenite bele kovine (srebra), ki je poskočila kar za 5,6 odstotka. Zlat kupujejo srebro v Milanu že po 265.000 lir za kilogram. Cena srebra navadno sledi ceni zlata, čeprav z zamudo. Pri srebru obstaja namreč vprašanje shranjevanja, ker je neprimerno cenejši od zlata, za enak kapital pa se da kupiti s srebrom 30-krat večjo težko kovino kot z zlatom. Tudi platina se je podražila ta teden in sicer za 3,2 odstotka, vendar za to kovino ni tako velikega zanimanja.

Dolar preživlja sicer težke čase, ostaja pa še vedno važna svetovna deviza, v kateri se obračunavajo vse ostale valute, zlato in nafta. Ta teden se je razširila novica, da je znanala južna Tursija - Izotaka, bo v soboto, 15. septembra 1979 v Celju PARTIZANSKO SREČANJE nekdanjih borcev brigade in svojcev padlih borcev.

Srečanje bo potekalo takole: zbor nekdanjih borcev brigade bo ob 9.30 pri Muzeju revolucije v Celju na Trgu 5. Kongresa, Sledila bo otvoritev razstave o razvojni in borbeni poti brigade, kjer bo govoril Peter Sprajc, predsednik občinskega odbora ZZZ NOV Celje.

Nato bodo v Ulici 5. prekomorske brigade odkrili spominski obeležje v spomin 233 borcev 5. prekomorske brigade Ivana Tursija - Izotaka, ki so v Dalmaciji, Liki in Sloveniji dali svoja življenja za svobodo, kjer bo sregovoril književnik Jože Smit, eden od organizatorjev ustanovitve partizanske brigade v angleškem ujetniškem taborišču Woodhousely na Škotskem, ki je tudi napisal posvetilo, ki je vklesano na plošči naslednje vsebine:

Nismo hoteli biti janičarji: sree, ne tuja volja in ukaz, je v boj in mnoge v smrt

[Prevedla nas, da vstane domovina v novi zari!]

Osemdeset plosvala bo ob 13. uri v prostorih Tehnične šole v Celju. Govoril bo dr. France Hočevar, prvi komandant partizanske brigade Gravina v južni Italiji.

ALBERT KLUN

liko prodajanja srebra, kar si mnogi uresničijo takojšen zaslužek ob tako visoki ceni. Navadno pa povpraševanje še vedno presega ponudbo, kar potiska ceno navzgor. V četrtek je veljala unča zlata že 319 dolarjev.

Podražitvi rumene kovine je sledila ta teden podražitev tudi plemenite bele kovine (srebra), ki je poskočila kar za 5,6 odstotka. Zlat kupujejo srebro v Milanu že po 265.000 lir za kilogram. Cena srebra navadno sledi ceni zlata, čeprav z zamudo. Pri srebru obstaja namreč vprašanje shranjevanja, ker je neprimerno cenejši od zlata, za enak kapital pa se da kupiti s srebrom 30-krat večjo težko kovino kot z zlatom. Tudi platina se je podražila ta teden in sicer za 3,2 odstotka, vendar za to kovino ni tako velikega zanimanja.

Dolar preživlja sicer težke čase, ostaja pa še vedno važna svetovna deviza, v kateri se obračunavajo vse ostale valute, zlato in nafta. Ta teden se je razširila novica, da je znanala južna Tursija - Izotaka, bo v soboto, 15. septembra 1979 v Celju PARTIZANSKO SREČANJE nekdanjih borcev brigade in svojcev padlih borcev.

Srečanje bo potekalo takole: zbor nekdanjih borcev brigade bo ob 9.30 pri Muzeju revolucije v Celju na Trgu 5. Kongresa, Sledila bo otvoritev razstave o razvojni in borbeni poti brigade, kjer bo govoril Peter Sprajc, predsednik občinskega odbora ZZZ NOV Celje.

Nato bodo v Ulici 5. prekomorske brigade odkrili spominski obeležje v spomin 233 borcev 5. prekomorske brigade Ivana Tursija - Izotaka, ki so v Dalmaciji, Liki in Sloveniji dali svoja življenja za svobodo, kjer bo sregovoril književnik Jože Smit, eden od organizatorjev ustanovitve partizanske brigade v angleškem ujetniškem taborišču Woodhousely na Škotskem, ki je tudi napisal posvetilo, ki je vklesano na plošči naslednje vsebine:

Nismo hoteli biti janičarji: sree, ne tuja volja in ukaz, je v boj in mnoge v smrt

[Prevedla nas, da vstane domovina v novi zari!]

Osemdeset plosvala bo ob 13. uri v prostorih Tehnične šole v Celju. Govoril bo dr. France Hočevar, prvi komandant partizanske brigade Gravina v južni Italiji.

ALBERT KLUN

NAKUPNA CENA TUJIH VALUT			
	Trst	Celovec	Zürich
	31. 8. 1979	30. 8. 1979	30. 8. 1979
Ameriški dolar	814.-	13.10	1.67
Kanadski dolar	685.-	11.10	1.42
Nemška marka	442.-	721.-	90.90
Holandski florint	403.-	656.50	83.-
Belgijski frank	26.-	42.70	5.43
Danska krona	151.-	428.50	31.70
Švedska krona	189.-	310.-	39.50
Norveška krona	160.50	290.-	32.50
Francoski frank	190.-	307.50	39.15
Italijanska lira	—	1.61	2.035
Angleški funt	1830.-	29.50	3.77
Irski funt	1650.-	—	—
Švicarski frank	487.-	798.20	112.43
Avstrijski šiling	60.75	—	12.44
Japonski jen	3.40	5.80	—
Avstralski dolar	870.-	—	1.88
Španska peseta	11.25	19.60	2.41
Portugalski eskudo	15.50	24.50	3.40
Jug. dinar mali	37.-	61.-	8.-
Grška drachma	37.-	61.-	8.-
	19.-	34.50	—

VZVODNOEVROPSKE VALUTE		
V TRSTU 31. 8. 1979		
Sovjetski rubel	188.-	—
Poljski zlot	7.-	—
Češka krona	28.50	—
Madžarski forint	22.-	—
Romunski lej	26.50	—
Bolgarski lev	320.-	—
Turška lira	15.-	—

Prekomorci v Celju

V počastitev 60-letnice ustanovitve KPJ, SKOJ in revolucionarnih sindikatov ter 35-letnice ustanovitve 5. prekomorske brigade I. vana Tursija - Izotaka, bo v soboto, 15. septembra 1979 v Celju PARTIZANSKO SREČANJE nekdanjih borcev brigade in svojcev padlih borcev.

Srečanje bo potekalo takole: zbor nekdanjih borcev brigade bo ob 9.30 pri Muzeju revolucije v Celju na Trgu 5. Kongresa, Sledila bo otvoritev razstave o razvojni in borbeni poti brigade, kjer bo govoril Peter Sprajc, predsednik občinskega odbora ZZZ NOV Celje.

Nato bodo v Ulici 5. prekomorske brigade odkrili spominski obeležje v spomin 233 borcev 5. prekomorske brigade Ivana Tursija - Izotaka, ki so v Dalmaciji, Liki in Sloveniji dali svoja življenja za svobodo, kjer bo sregovoril književnik Jože Smit, eden od organizatorjev ustanovitve partizanske brigade v angleškem ujetniškem taborišču Woodhousely na Škotskem, ki je tudi napisal posvetilo, ki je vklesano na plošči naslednje vsebine:

Nismo hoteli biti janičarji: sree, ne tuja volja in ukaz, je v boj in mnoge v smrt

[Prevedla nas, da vstane domovina v novi zari!]

Osemdeset plosvala bo ob 13. uri v prostorih Tehnične šole v Celju. Govoril bo dr. France Hočevar, prvi komandant partizanske brigade Gravina v južni Italiji.

ALBERT KLUN

DEBATE IN RAZMIŠLJANJA PO KATASTROFI V INDIJI
Gradnja velikih jezer in umetnih jezer večkrat nevarna za človekovo širše okolje

Asuanski jez predstavlja pravečo ekološko katastrofo - Kljub opozorilom rastejo orjaške vodne centrale kot gobe po dežju

Po tednih in tednih hudih naličev, ki so bili značilni za monsunsko razdobje v severozahodni Indiji, so narasle vse reke. V soboto, 11. avgusta je kakih 400 km od Bombeya poplavljal pritisk vodni val, ki je zrušil 7 metrov visok val se je zrušil v dolino ter zalil industrijsko mesto Morvi, kjer živi 60 tisoč ljudi. Naslednji dan so našli že 5 tisoč mrtvih ter na tisoče pogrebnih. Ta tragedija je ponovno sprožila debato, ki že več kot 30 let postavlja drugače proti drugemu zagovornike in nasprotnike jezer. Gre za debato, ki se suče manj okoli vprašanja varnosti, kot pa o koristih in nevarnostih takih vrst naprav.

V 60. letih predstavljajo veliki jezovi za države v razvoju enega od zunanjih znakov pristopanja k modernosti. Bili so spomeniki postavljeni v čast tehnologiji ter so morali biti prvi koraki industrije, ki naj bi zagotovila gospodarsko osamosvojitve. Tem napravam so naložili najrazličnejše naloge: proizvajati električno energijo, uravnavati tokove rek, ustvarjati vodne rezerve za namakanje. Njihova izgradnja je zagotavljala tisoče delovnih mest, njihovo obratovanje pa naj bi omogočilo izobrazbo stotin tehnikov. S temi vidiki so bili načrtovani jezovi v Tarebi v Pakistanu, v Kainži v Nigeriji, v Volti, v Gani ter Reza Sah v Iranu.

Leta 1944 je predsednik Nasser slovesno odprl jez pri Asuanu. Ob strani mu je stal Nikita Hruščev, ki je bil omogočil s krediti in s tehnično izgradnjo 43 milijonov kubnih metrov betona - 17-krat več kot je prostornina Keopsove piramide - zadržuje vode ogromnega umetnega jezera, ki se razteza 500 km znotraj puščave. Asuan bi moral proizvajati 10 milijard kilovatnih ur na leto ter omogočiti namakanje 50.000 kvadratnih km zemlje, ki bi jo iztrgali puščavi. Afriške, azijske in južnoameriške države so se začele zanimati za kredite, da bi ustvarile kaj podobnega.

Čez nekaj let pa je Asuan po mnenju agronomov, hidrografov, ribičev in ekonomistov postal ogromna ekološka katastrofa. Asuan proizvajati komaj polovico predvidenega električnega toka. Približno toliko zemlje je bilo zgubljene za kmetijstvo, kolikor so jo pridobili z namakanjem. Voda Naserjevega jezera proniča v spodnje zemeljske plasti in ko pride na dan prinaša s seboj sol, ki zamori rastlinstvo. 50 milijonov ton aluvialnega blata, ki se je nekoč ob vsaki poplavi vsevalo na obale, da bi jih pognojilo, ostaja sedaj za jezerom. Da bi nadomestili to blato, morajo proizvajati velike količine umetnih gnojil, kar pože dober del proizvedenega električnega toka.

Na koncu reke, v njenem ustju, pa so ribiči prodali svoje čolne: velike jate sardin, ki so jih aluvialni odpadki privlačili, so odplule drugam. Erozijska spodnja počasi obalo med Fort Sedom in Rosette. Z namakanjem se je razširila strašna bolezen: bilharzioza. Narasle vode so prej redno obplavljale majhne polbe, ki so širili bolezen. Poletna suša je pokončala parasite. Danes se polji bobotijo v vodnem rastlinstvu.

Po Asuanu so si strokovnjaki začeli spraševati vest. S podporo ekologov so se nekateri od njih odrekli gigantizmu ter zahtevajo od vlad bogatih držav naj raje financirajo majhne jezove. Zvezna republika Nemčija pomaga Burundiju, da zgradi majhne centrale ob svojih rečicah. Evropski sklad za razvoj nudi kredite za izgradnjo 230 majhnih jezer na Jamajki. Brian Johnson je eden od angleških strokovnjakov mednarodnega inštituta za razvoj, nedavno je napravil obračun teh izkušenj. Tudi te izkušnje so pravzaprav polomija. Prvi majhni jezovi na Jamajki so danes suhi; voda se je porazgubila v apnenčastem dnu.

Tudi jezovi srednje velikosti postavljajo resne probleme za vzdrževanje. Eden od teh jezer, ki je bil zgrajen na prvih pobočjih Himalaje v Nepalju, je že nehal obratovati konaj pet let po izgradnji: turbine je blokiralo bla-

to, ki ga prinašajo s seboj povodnji. Leta 1976 sta dva strokovnjaka FAO ugotovila nekaj podobnega tudi na Filipinih. Jez Ambuklao, ki dobavlja električni tok glavnemu mestu Manili, je v nevarnosti, da ga zasuje pesek. Če bodo neobvladali še naprej sekali gozdo ob reki Chico - pišeta v svojem poročilu filipinski vladi, bo erozijska dobita katastrofalna obseg in jezovi bodo postali neuporabni po kakih petnajstih letih.

Kljub opozorilom pa je na vidiku nov pod velikih jezer. Gre za ogromne vodne predpostavke. Asuanski jez lahko skrje. Energetska kriza, ki jo bolj hudo občutijo države v razvoju, ki ne proizvajajo petroleja, kot pa industrijski svet, silijo k izgradnji takih jezer. Bogate države, pa so prav tako pripravljene da financirajo take načrte, saj imajo njihove industrije od tega velike koristi.

Vietnam sporoča, da bodo pri Hanoju zgradili največjo vietnamsko hidroelektrično centralo. Sovjetska zveza je prispevala svojo tehnično in finančno pomoč. Britanci se pripravljajo na posojilo kakih 200 milijard lir Sri Lanki (kar predstavlja pravečo rekord v zgodovini britanske pomoči za razvoj) za izgradnjo jez na reki Mahaweli - Ganga. Evropejci so pripravljene, da financirajo skupaj s Saudsko Arabijo dva velika jez na reki Senegal in na njenem pritoku Bahingu: Diama in Manantali. Izgradnja jezov Manantali bo stala več kot 1000 milijard lir.

Konec leta 1978, ko so spravili v tek zajezitev pri Itaipuju na reki Parana, na meji med Brazilijo in Paragvajem so ekološki skušali, da bi prišli do besede. Predvidevali so nepovratne spremembe pri favni in flori, drsanje zemljišč ter celo potrese. Nihče jih ni poslušal: Itaipu je največji

jez na svetu. Njegova instalirana moč znaša 12 milijonov kilovatov, se pravi 6-krat več kot asuanski ter bo prinašal Braziliji sredstva, da bi zadovoljila svoje industrijske ambicije. V istem trenutku pa na severu otoka Luzon na Filipinih so plemena, ki živijo ob reki Chico priprala za orožje, da bi se branila proti prihodu bulldozerjev. Predsednik Marcos hoče zgraditi pri Labangan jez, ki bi tekmoval z Itaipujem. Da bi uresničil ta svoj načrt bo moral popotiti dolino, kjer 100 tisoč ljudi ne živi od drugega kot od pridelovanja riža. Za te ljudi niso predvidevali nobene rešitve, celo ne izgradnje njihovih novih vasi.

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal
13.00 Poletni baletni maraton: "Giselle", 4. in zadnji del
13.30 DNEVNIK
16.00 Eurovisione:
Snučanje po vodi
Turin: Kolesarstvo
18.15 Paul in Virginie, 9. del
18.40 Scooby Doo, pensaci tu! Risanka
19.05 Izžrebanje loterije
19.10 Nabožna oddaja
19.20 Furia:
Konjski tat, TV film
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 La sberla,
glasbena oddaja, ki jo vodi Gianfranco D'Angelo in Gianni Magni
21.55 Boj zoper suženstvo
Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika
Drugi kanal
13.00 DNEVNIK 2 - OB 13. URI
13.15 Johannes Brahms, Variacija na temo Haydna: op. 56 a "Corale di S. Antonio"
Program za mladino
18.15 Katera igra je danes na vrsti?
Igre z ogledalom
18.35 Potopljivi zaklad, risanka
18.45 Izžrebanje loterije
18.50 DNEVNIK 2 - Športne vesti
19.10 Srečanje s...
Tarzanom in Supermanom, risanke
Vremenska slika
19.45 DNEVNIK 2 - Odprti studio
20.40 Sobna povest:
Oderuh, 1. del
21.35 Lovski prizori v spodnji Bavarski, film
Režija: Peter Fleischmann
Igrajo: Martin Speer, Angela Winkler, Else Quecke, Michael Strixner, Maria Slander, Gunia Seiser, Johann Brunner.
Ob koncu DNEVNIK 2 - Zbadnje vesti
Svetovno prvenstvo v kolesarstvu
JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana
16.15 Poročila
16.20 Moja ljubezen, poljski film
17.50 Naš kraj
Šmilhel pod Nanosom je prijazna vasica v zavetju tege pogorja, nekako sredi poti med Postojno in Razdrtim. V tem tipično kmečkem kraju je kakih 50 hiš z blizu 200 prebivalci. Kraj ima bogato zgodovino, saj sodi med najbolj znana arheološka najdišča na Notranjskem, ki dokazujejo obilje denarja, ki je v starejši železni dobi. Večina prebivalcev šmilhela so živinorejci in kmetovalci, ki z moderno mehanizacijo uspešno obdelujejo plodna polja in seno-

zeti, ki jih namaka Pivka. Kraj je bil pred leti živahniji, toda nova cesta, ki so jo prav te dni asfaltirali in zelo delavna in iznajdljiva mladina v šmilhelu zagotavlja, da bo kraj, ki nima ne sole, ne gostilne, spet živarel. Šmilhel pod Nanosom bo predstavil Tugo Klascinc, svetovno veslaško prvenstvo, reportaža z Bleda
18.00
18.20 Risanka
20.30 TV DNEVNIK
21.05 L. N. Tolstoj: Ana Karenina, TV nad.
22.00 Kako se oblačimo
22.40 Velika dežela, ameriški film
Režija: William Wyler
Igrajo: Gregory Peck, Jean Simmons, C. Baker, Charleston Heston.
Lastnika dveh rančev sta v neprestanem sporu zaradi vine in vode. Ta nasprotja pripeljejo do sovraštva in strelskega dvoboja, ki se konča v krvi.
Gregory Peck, ki pripotuje na ameriški Zahod, da bi se poročil s hčerko enega od obeh rančev, se poskuša doseči mir med sprtimi strankami, toda njegovi napori so večinoma brez uspeha, saj je zlobnežev na obeh straneh veliko.

Koper
18.25 Nogomet:
Hajduk - Budućnost
20.30 Otroški kotiček:
Počitnice na Nevegalu
21.15 TV DNEVNIK
Alyse in Chole, film
Režija: Rene Gainville
Igrajo: Michele Girardola, Kartrin Jacobson, Christian Kerville
22.50 Tišava velika iniciativa:
Hladna vojna, 1. del
23.20 Pregled sporeda za naslednji teden

TRST A
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila: 7.20 Glasba za dobro jutro: 8.05 Z novim dnem, radijska antologija: 9.30 Nekoč, v davnih časih: 10.05 Koncert sredi jutra: 11.00 "Jammica": 11.35 Počitniški vrtljak: 13.15 Glasba po željah: 14.10 Za prijetno popoldne: 14.45 Slovenske povojne revije v Italiji: 16.30 Rezervirano za... Obnavljana posameznih vprašanj: 17.05 Skladatelji in izvajalci: Slavni mojstri: 18.05 "Mreža in zvezde": 18.45 Vera in naš čas.

KOPER
(Italijanski program)
8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 18.30, 19.30 Poročila: 8.00 Glasba za dobro jutro: 9.32 Lucianovi dopisniki: 10.00

Letošnja «Kraška ohcet»

Mnogo ljudi se je udeležilo uradne otvoritve letošnje «Kraške ohceta». Na dvorišču Kraške hiše je nastopil pevski zbor «Srečno Kumprra»

V Kraški galeriji so odprli razstavo risb slikarja Klavdija Palčiča

V gostilni Krizman v Repnu je ženin povabil prijatelje na «fantovsko»...

...medtem, ko je nevesta priredila «dekliško» na Colu v gostilni «Pod tabrom»

25th Anniversary

25. Jubilejni mednarodni vinogradniško vinarski sejem

VINO 79

- Sodeluje 423 razstavljavcev iz 27 držav, 1184 vrst prijetnih vin, 208 vrst zga-nih pijač, podeljeno 7 šampionov, 218 velikih zlatih medalj, 400 zlatih...
- Vsak dan degustacija nagradjenih vin; prikaz vinogradniških področij Slovenije; muzejska razstava piskih prizorov sko-zi stoletja; izrščna jugoslovanska kuhinja; 4000 sedežev, 4 orkestri, ples...

V NAŠI VINOTEKI lahko kupite preko tristo vrst izbranih jugoslovanskih vin

od 27. avgusta do 2. septembra na GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU v Ljubljani

